

Sygn. akt VII U 391/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Monika Bąk-Rokicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 września 2016 r. w Warszawie

sprawy B. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania B. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 2 lutego 2015 roku, znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje B. J. prawo do emerytury pomostowej od dnia 2 września 2014 roku.

Sygn. akt VII U 391/15

UZASADNIENIE

W dniu 13 lutego 2015 roku **B. J.** wniósł za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 2 lutego 2015 roku, znak: (...), mocą której organ rentowy odmówił przyznania mu emerytury pomostowej. B. J. wniósł o zmianę powyższej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu odwołania B. J. zaznaczył, że kwestionowany okres pracy jest udokumentowany zgodnie z wymogami prawa pracy, stosownym świadectwem pracy oraz oświadczeniem osoby odpowiedzialnej za delegowanie do poszczególnych zadań na terenie zakładu pracy. Odwołujący podkreślił, że złożył wszystkie wymagane dokumenty niezbędne do nabycia prawa do emerytury pomostowej, jak również odpowiedział na każde wezwanie ZUS, a złożone przez niego oświadczenia były prawdziwe. (odwołanie, k. 2 a.s.)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 marca 2013 roku **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania B. J. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy określił swoje stanowisko w odpowiedzi na odwołanie. We wskazanym piśmie organ rentowy powołał się na art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych i zaznaczył, że odwołujący po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu ww. ustawy. Organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 15 stycznia 2010 roku do 21 stycznia 2010 roku, ponieważ zakład pracy

nie przedłożył zakresu czynności i obowiązków pełnionych na stanowisku hartownika. Ponadto w ocenie organu rentowego okres zatrudnienia odwołującego nie został udokumentowany w sposób nie budzący wątpliwości. (odpowiedź na odwołanie, k. 3 - 4 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. J., urodzony w dniu (...), złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. wniosek o emeryturę pomostową. Do wniosku B. J. załączył kwestionariusz zawierający informacje dotyczące okresów składkowych i nieskładkowych wraz z załącznikami (wniosek o emeryturę k. 1-9 a.r.).

Odwołujący był zatrudniony w Spółdzielni (...) od 5 marca 1973 roku do 31 października 2012 roku. W okresie od 1 lipca 1996 roku do 31 października 2012 roku był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od 1 lutego 1977 roku do 31 lipca 1992 roku tj. 15 lat i 6 miesięcy w ramach zatrudnienia w Spółdzielni (...) wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Przez okres od 15 stycznia 2010 roku do 21 stycznia 2010 roku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako hartownik. Odwołujący w w/w okresie zastępował hartownika, który odszedł na emeryturę. (świadczenia wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 46 – 59 a.r., akta osobowe, zeznania świadka B. S. k. 25 – 27, zeznania świadka G. R. k. 51 a.s., L. S. k. 51 – 53 a.s., zeznania odwołującego k. 25 i k. 53 a.s., decyzja z dnia 2.02.2015 r. k. 65 a.r.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 2 lutego 2015 roku, wydał decyzję, znak: (...), mocą której odmówił B. J. prawa do emerytury pomostowej. Organ rentowy zaliczył odwołującemu do stażu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze okres od 1 stycznia 1977 roku do 31 lipca 1992 roku tj. 15 lat i 6 miesięcy. Jednak jako przyczyny decyzji odmownej organ rentowy wskazał, że odwołujący na dzień 1 stycznia 2009 roku nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, a więc nie spełnił przesłanki z art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy nie zaliczył okresu od 15 stycznia 2010 roku do 21 stycznia 2010 roku jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach z uwagi na nieścisłości w wystawianych przez pracodawcę świadectwach wykonywania pracy w warunkach szczególnych. (decyzja ZUS z 02.02.2015 r. k. 65 a.r.).

Od powyższej decyzji B. J. złożył odwołanie, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 2 a.s.).

W toku postępowania, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie w postanowienie z dnia 23 lutego 2016 roku dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu BHP celem ustalenia, czy praca wykonywana przez odwołującego w Spółdzielni (...) w W. przy ul. (...) w okresie od dnia 5 marca 1973 roku do dnia 9 października 1994 roku wykonywana była w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze uregulowanych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych oraz czy wymienione warunki spełnia zatrudnienie odwołującego u wymienionego pracodawcy w okresie po 31 grudnia 2008 roku (postanowienie, k. 6 a.s.).

W związku z tym, iż organ rentowy zaliczył odwołującemu do stażu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze okres od 1 stycznia 1977 roku do 31 lipca 1992 roku tj. 15 lat i 6 miesięcy, Sąd ograniczył się jedynie do zbadania czy została spełniona przesłanka z art. 4 pkt. 6 ustawy o emeryturach pomostowych, a więc czy odwołujący po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. (decyzja ZUS z 02.02.2015 r. k. 65 a.r)

W oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu BHP mgr J. P. oraz zeznania świadków Sąd ustalił, że odwołujący spełnia przesłanki uznania za prace wykonywane w szczególnych warunkach w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych okres jednego tygodnia pracy (od 15 stycznia 2010 roku do 21 stycznia 2010 roku) jako hartownika po 31 grudnia 2008 roku bowiem wykonywanie prac hartowniczych jest objęte rodzajem prac: prace bezpośrednie przy ręcznym załadunku lub rozładunku gorących wyrobów ceramicznych – wykaz prac w szczególnych warunkach, poz. 16 załącznika nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych i prace te były wykonywane stale w pełnym wymiarze czasu

pracy. (opinia biegłego sądowego k. 67 – 76, zeznania świadka B. S. k. 25 – 27, zeznania świadka G. R. k. 51, L. S. k. 51 – 53, zeznania odwołującego k. 25 i k. 53)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych oraz w aktach osobowych odwołującego, a także na podstawie zeznań odwołującego oraz świadka B. S., świadka G. R., świadka L. S. które Sąd ocenił jako w pełni wiarygodne.

Zdaniem Sądu dokumenty oraz zeznania świadków, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie B. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
II Oddziału w W. z dnia 2 lutego 2015 roku, znak: (...),
jest zasadne i jako takie podlegało uwzględnieniu.

Na wstępie rozważań prawnych niniejszej sprawy Sąd Okręgowy wskazuje na słuszną tezę orzecznictwa, w myśl której treść decyzji wydanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a także zakres wniesionego do niej odwołania wyznacza przedmiot sporu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 listopada 2004 roku, III AUa 430/2004).

Sąd Okręgowy wskazuje, iż konieczne było powołanie stanowiska Sądu Apelacyjnego, albowiem znajduje ono zastosowanie względem przedmiotowej sprawy. Podkreślenia wymaga, że przedmiotem sporu było ustalenie, czy ubezpieczony spełniał w dniu wydania decyzji przesłanki do przyznania mu emerytury pomostowej. Sąd Okręgowy przy dokonywaniu oceny zasadności odwołania ograniczył się do spornych kwestii podnoszonych w odwołaniu oraz przesłanek wskazanych przez organ rentowy w decyzji.

Podstawowe znaczenie dla oceny zasadności odwołania ma analiza dyspozycji art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem pracownikowi przysługuje emerytura pomostowa, z uwzględnieniem art. 5-12, o ile zostały spełnione łącznie następujące warunki: 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku; 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat; 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn; 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn; 5) przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS; po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3; 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Ponadto zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, emerytura pomostowa przysługuje również osobie, która: 1) po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 ustawy; 3) w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 2009 r. (zgodnie z art. 57 ustawy) miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Sąd zaznacza, że podstawowym aktem prawnym regulującym kwestię nabywania przez osoby uprawnione praw emerytalnych jest ustawa o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440; ze zm.), jednakże ustawodawca w osobnym akcie prawnym, tj. ustawie o emeryturach pomostowych, dopuścił możliwość nabycia świadczenia emerytalnego na szczególnych zasadach, polegających na obniżeniu wieku emerytalnego o 5 lat pod warunkiem

spełnienia dodatkowych przesłanek. Jedną z tych przesłanek stanowi konieczność udowodnienia posiadania w ściśle określonych przedziałach czasowych okresu co najmniej 15 lat wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Z tych też względów emerytura pomostowa stanowi świadczenie o charakterze szczególnym, co w konsekwencji oznacza, że wszystkie ustawowe przesłanki wymagane do jego uzyskania muszą być spełnione kumulatywnie i wykazane w sposób pewny i wiarygodny (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze VII U 1199/13). Ustawodawca w tym zakresie nie dopuszcza bowiem kolejnego odstępstwa od powyższego wyjątku.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że B. J. spełnił część przesłanek do uzyskania wskazanego wyżej świadczenia. Urodził się w dniu (...), a więc po 31 grudnia 1948 roku, a ponadto w dniu 9 czerwca 2014 roku osiągnął wiek 60 lat. Posiada również okres składkowy wynoszący powyżej 25 lat (38 lat 1 miesiąc i 13 dni). Odwołujący przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w warunkach szczególnych, w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy emerytalnej. Ponadto organ rentowy zaliczył odwołującemu do stażu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze okres od 1 stycznia 1977 roku do 31 lipca 1992 roku tj. 15 lat i 6 miesięcy. Nastąpiło również rozwiązanie stosunku pracy z odwołującym.

Sporne jednak było spełnienie przez odwołującego przesłanki z art. 4 pkt. 6 ustawy o emeryturach pomostowych. Ustalenia zatem wymagało czy odwołujący po 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w warunkach szczególnych bądź o szczególnym charakterze. Zgodnie z przeprowadzonym na te okoliczności dowodem z opinii biegłego należało uznać, iż odwołujący spełnił w/w przesłankę, mianowicie po dniu 31 grudnia 2008 roku przez okres jednego tygodnia wykonywał pracę hartownika, uwzględnioną w wykazie prac o szczególnych warunkach, poz. 16 załącznik nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Niezbędną przesłanką nabycia prawa do emerytury pomostowej jest wykonywanie przez ubezpieczonego po dniu 31 grudnia 2008 roku prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach. Porównanie treści art. 4 pkt 5 z treścią art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych prowadzi do wniosku, że osoba ubiegająca się o prawo do emerytury pomostowej powinna wykazać fakt wykonywania przez siebie pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze zarówno w okresie poprzedzającym wejście w życie reformy systemu ubezpieczeń społecznych (1.1.1999 r.), jak i w dacie wejścia w życie przepisów ustawy o emeryturach pomostowych (1.1.2009 r.).

Jednocześnie zauważyć należy, że zgodnie z § 21 i 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49 ze zm.) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładu pracy o zatrudnieniu, a także zeznania świadków. Nie ma tu mowy o obowiązku przedkładania dowodów stwierdzających zgłoszenie do ubezpieczenia i opłacanie składek. Zapisy w ewidencji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zgłoszeniu lub braku zgłoszenia do ubezpieczenia pracownika przez pracodawcę mającego, taki obowiązek mogą być brane pod uwagę przy ocenie wiarygodności dokumentu lub innego dowodu stwierdzającego zatrudnienie. Jeżeli fakt pozostawania w zatrudnieniu został udowodniony, okres tego zatrudnienia jest okresem składkowym nawet w przypadku, gdy pracodawca nie zgłosił pracownika do ubezpieczenia.

Sąd zważył, że z materiału dowodowego sprawy wynika, iż odwołujący po 31 grudnia 1998 roku przez okres tygodnia tj. od dnia 15 stycznia 2010 roku do 21 stycznia 2010 roku wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Powyższe potwierdziły w szczególności, uznane przez Sąd za wiarygodne, zeznania świadków, a także świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Sąd nie podzielił stanowiska organu rentowego, iż pomiędzy treścią poszczególnych świadectw wykonywania prac w warunkach szczególnych istnieją nieścisłości. Z powyższego wynika zatem, że ubezpieczony spełnił wszystkie wymagane przesłanki ustawowe warunkujące prawo do świadczenia.

W świetle powyższych ustaleń faktycznych oraz wskazanych przepisów oraz przytoczonego orzecznictwa, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał B. J. prawo do emerytury pomostowej od dnia 2 września 2014 roku.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.